

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Izgraditev slovaške avtonomije:

V nedeljo bodo volitve na Slovaškem

Madžari skušajo v predvolilni borbi še bolj razpihati slovaški separatizem, čemur pa se upirajo vsi trezni krogi, zavedajoč se, da bi to pomenilo konec nacionalne svobode

PRAGA, 15. dec. e. Volitve v slovaški parlament bodo v nedeljo 18. t. m. Zelo čuden vtič pa je napravila v češki javnosti dolgoča slovaški oblasti glede glasovanja, ki naj bi bilo po zakonu tajno. Oblasti pa so odredile posebne žare za Slovake in posebne za Čehe in Žide. S slovaške strani poudarjajo, da je bilo to storjeno zaradi tega, da bi se moglo videti, v kakšni meri so Čehi lojalni napram sedanjem položaju v Slovaški. Zanimivo je tudi, da je od-

rejeno, da volilci, ki glasujejo »da«, stojijo v celico in tam svoje glasovnice v ovitek, potem pa izroče svoj ovitek zaprt, oni pa, ki glasujejo »ne«, morajo takoj izročiti volilni komisiji praznove ovtike. Ob priliki predvolilnih manifestacij je prišlo v nekaterih krajinah do popolnoma separatističnih manifestacij, zlasti v Bratislavi, kjer je govoril dr. Tuka. Slovaški dijaki so demonstrirali za samostojno slovaško vojsko in samostojno državo. Gleda na to

je dr. Barbara Bančič izjavil naslednje: Ta stvar je že rešena z ustavnim zakonom o slovaški avtonomiji. Vsem Slovakinom je jasno, da Slovaška ne more obstojati kot samostojna država in da ne bi obstojala niti teden dni. Te demonstracije so bile sprejeti z odobrenjem samo na Poljskem in Madžarskem. Nemci, ki so nam prijateljsko naklonjeni, niso navdušeni, ker vedo, da je to samo posledica madžarske propagande.

Status quo velja tudi za Tunis Pojasnilo Chamberlaina v spodnji zbornici

LONDON, 15. dec. e. Na včerajšnji seji parlamenta je ministriški predsednik Chamberlain podal važno izjavo o stališču angleške vlade glede zahtev Italije v Tunisu. Socialistični poslanec Henderson je vprašal Chamberlaina, če je vlada z ozirom na določbe angleško-italijanskega pakta o ohranitvi statusa quo v Sredozemskem morju obvestila Rim, da napad na Tunis ne bo pustil Anglijie desinteresirane v primeru konflikta. Nato je Chamberlain odgovoril: Stališče vlade je, da se prevezte obvezne spoštovanja statusa quo v Sredozemskem morju, ki je vsebovan v paktu, nanašajo nedvomno tudi na Tunis. Vsaka akcija, nasprotna temu paktu, bi imela v očeh Anglike lahko zelo resne posledice. Mi pa seveda ne moremo v naprej sugerirati svojega stališča v vprašanju eventualnega napada na Tunis.

London, 15. dec. a. (Hansard). Morebitni nesporazum, ki bi mogel nastati iz predvčršnje izjave Chamberlaina v parlamentu, v kateri je dejal, da nima Anglija nobene obveznosti za pomoč Franciji, če bi jo Italija napadla, ni bil odpravljen samo na diplomatski način, temveč prav tako z izjavo, ki jo je podal Chamberlain na koncu svojega včerajšnjega govora na banketu zastopnikov tuješkega tiska. Diplomatski razgovori med zunanjim ministrom Bonnetom in

angleškim poslanikom Phippsom so tekli istočasno kakor razgovori med Halifaxom in francoskim poslanikom Corbinom v Londonu. Splošno prevladuje mišljedenje, da je hotel Chamberlain s pomembnim dokazom popraviti v svojem govoru o francosko-angleških odnosih, ki temelje na istih interesih, netočno tolmačenje svoje predvčršnje izjave. Popolnomu je točno, da se z nobeno pogodbou ne zavaruje nedotakljivost francoskih posesti, vendar pa zahteva istovetnost francosko-angleških interesov na Sredozemskem morju, da se ti interesi ohranijo neokrnjeni, da se ohrani status quo in da mora biti plovba med Gibraltarjem in Sueskim prekpopom popolnoma svobodna. Vse to bi bilo ogroženo, če bi Italija zagospodarila nad tuniško obalo in sicer nad omnim njenim delom, ki je nasproti Siciliji. V krogih bližu vlade ponavljajo, da je stališče Chamberlaina popolnoma jasno in da poudarjanje tega njegovega stališča ni naletelo na nikaksno zacetjenje. S tem je Chamberlain pokazal tudi na škodljivost tendenčnega pisarja italijanskega tiska. Milorubna prizadevanja, ki jih hoče Chamberlain na vsak način nadaljevati, se nikar kor na smejo smatrati za slabitev franco-angleške skupnosti.

Važna seja nemške vlade

Novi ukrepi proti Židom — Določitev bodočega stališča glede vzhodne Evrope

PARIZ, 15. dec. e. Berlinski dopisnik »Jours« objavlja vest, da se je Hitler iz Berchtesgadenoma vrnih v Berlin, kjer bo danes važna seja ministrskega sveta, ki se bo bavil z notranjo in zunanjino politiko. V notranji politiki pričakujejo nove protizložkovske ukrepe, ki naj definitivno likvidirajo židovsko vprašanje. Gleda zunanjino politi-

ke pa smatrajo, da bodo na seji ugotovljene smernice politike, ki jo naj rajh vzame napram jugovzhodni Evropi. S tem je tudi v zvezi obisk madžarskih politikov v Berlinu. Končno dopisnik beleži tudi vest, ki se širi o obisku Hitlerja v Gdansku.

Prvi obrok židovske globe v Nemčiji je zapadel z današnjim dnem — Plačati ga morajo v gotovini

BERLIN, 15. dec. Prvi obrok kontribucije, ki je bila naložena nemškim Židom zaradi stentata na nemškega poslaniškega tajnika v Parizu, zapade v plačilo 15. decembra. V zvezi s tem je izdal finančni minister odlok, po katerem državne blagajne ne smejo sprejemati v plačilo vrednostnih papirjev in zemljiških posesti. Le v izjemnih primerih se smejo sprejemati v plačilo državni vrednostni papir-

ji in obveznice komunalnih posojil. Vsi vrednostni papirji se morajo deponirati pri pruskih državnih bankah.

BERLIN, 15. dec. Po odloku notranje-ga ministra Fricka izgube vsi židovski uradniki, ki so bili upokojeni s 1. januarjem 1939, pravico do pokojnine. V upo-stevanja vrednih primerih se takim uradnikom lahko prizna milostna pokojnina. Jaz sem popolnoma istega mnenja.

Sedaj pridejo na vrsto še cigani

Vsi tuji državljanji bodo izgnani, domači cigani pa se bodo morali stalno naseliti na določenih krajih

Berlin, 15. dec. e. Šef državne policeje Himmler je izdal naredbo, ki zelo omejuje gibanje ciganov po rajhu. Na podlagi te odredbe bodo izgnani vsi tuji cigani in oni, ki so tuji državljanji. V bodoče bo prepovedan prehod ciganov preko obmejnega ozemlja v Nemčijo. Naredba predvideva tudi speciale dolobe za cigane in polcigane. Izvedena bo namreč rasna biološka preiskava vseh ciganov. V bodoče cigani ze bodo smeli taborti v obmejnih krajih, temveč samo na prostorih, ki bodo za nje v to svrhu posebej določeni. V mestih z nad pol milijona prebivalcev se cigani ne bodo smeli naseliti. Poleg tega so predvideni še zdravstveno-zaščitni ukrepi. Te poostroitev smatrajo za potrebne že zaradi tega, ker kriminalna kronika v zadnjem času beleži največ kaznivih del zagrešenih po ciganih in polciganih in ker so bile vse političke odredbe in poskusi, da bi se

gani za stalno naselili na enem kraju, doslej brez uspeha.

Izseliditev ukrajinske zarote na Poljskem

VARŠAVA, 15. dec. Listi poročajo, da so policijske oblasti odkrile zaroto, katere cilj je bila osvoboditev voditelja ukrajinske nacionalne teroristične organizacije Štefana Bandera iz zapora. Bandera je bil pred leti obojen na 15. let ječe, ker je organiziral atentat na tedanjega notranjega ministra Bierackega. Zarotniki so dva jetniška nadzornika podkupili. Objubili so jima po 40 zlatov, če bi pomagala pri osvoboditvi Bandera. Oba nadzornika, kakor tudi vasi zarotniki so bili aretirani.

Roosevelt za novo gospodarsko konferenco

WASHINGTON, 15. dec. AA. Sir George Peys, znani angleški komunist, je včeraj obiskal predsednika Roosevelta v Beli hiši. Roosevelt je nato izjavil, da sir George Peys predlaga svetovno gospodarsko konferenco. Nato se časnikari spravljali Peysa, če on res predlaga takoj konferenco. Peys pa je odgovoril: Dovolite mi, da vam preberem za odgovor nekaj iz jutrišnjih listov. Tam stoji, da je Kuba na vseameriški konferenci predlagala, da naj se sklice svetovno gospodarska konferenca. Jaz sem popolnoma istega mnenja.

Odmev Chamberlainovega govora v Berlinu

BERLIN, 15. dec. AA. Nekateri nemški listi komentirajo govor angleškega ministra predsednika na banketu tujih časnikarjev, »Deutsche Allgemeine Zeitung« poudarja, da so govor deli tega Chamberlainovega govora dali povod nemškemu veleposlaniku in članom nemških časopisov, da se banketa ne udeležejo; Drugače govor Chamberlaina ni naletel na neugoden odmev v nemškem časopisu. Odločno pa po zavračajo nemški listi one dele Chamberlainovega govora, ki so povzročili, da je nemško veleposlanstvo in nemško časniško zastopstvo moralo zavzeti svoje stališče.

Italijani zahtevajo vedno več

RIM, 15. dec. e. Na Korziki, v Tunisu, Džibutiju in drugih krajih se še vedno načeljujejo demonstracije. Italijanski tisk zahteva sedaj tudi viho Medici, v kateri je francoska akademija že nad 100 let. Vila je v Rimu in je last Francije.

Darujite za »Zvončkov« sklad

Nemški dijaki ostanejo v ČSR

BERLIN, 15. dec. h. Vodstvo nemških dijakov in inozemstvu je odredilo, da morajo vsi nemški dijaki, ki so pristojni v ČSR, ostati v Českoslovaški in se vpisati na tamšnjih nemških visokih šolah, ker bi bil sicer nadaljnji obstoj nemških visokih šol v ČSR ogrožen. Vsi že izvršeni vpisi na visokih šolah v Nemčiji, so razveljavljeni in bodo vsem prizadetim plačane pristojbine vrnjene.

Msgr. dr. Josef Tiso

predsednik avtonomne slovaške vlade, ki vso naglico organizira slovaško samoupravo. Vsi češki uradniki morajo do 31. marca prihodnjega leta zapustiti Slovaško. S 1. januarjem jim bo slovaška vlada že ustavila plača.

Vajda Voevod bo imenovan za poslanika Rumunije v Berlinu

BUKARESTA, 15. dec. e. V dobro po- učenih krogih smatrajo kot gotovo, da bo bivši ministriški predsednik Vajda Voevod imenovan za rumunskega poslanika v Berlinu. Vajda Voevod, ki je sedaj član kronskega sveta, je bil štirikrat predsednik vlade. Od leta 1935. je stalno zastopal politiko zbljanja Rumunije z Berlinom in Rimom. V notranji politiki je Vajda Voevod zastopal nacionalno smer. Ker zelo razvidno iz dejstva, da je Vajda Voevod takoj pristal na imenovanje za poslanika z naslovom ministra in ni zahteval tako takor njegov tovarš iz kronskega sveta Tatarescu, da bi bil imenovan za veleposlanika.

Madžarska se pripravlja na izstop iz DN

BUDIMPESTA, 15. dec. AA. Ker so nekateri listi objavili vest, da bo Madžarska knalu izstopila iz Društva narodov, pristojni krog izjavlja, da to vprašanje ni aktualno. Vendar pa dostavlja, da se madžarsko stališče lahko spremeni, če bi okoliščine to zahtevala.

Nacionalizacija gospodarstva v Rumuniji

PUKARESTA, 15. dec. e. Včeraj je bila pod predsedstvom kralja Karola seja ministriškega sveta. Ministriški svet je nadaljeval razpravo, ki se je začela pretekli petek. Gre za to, da se napravi podrobni program o možnosti nacionalizacije gospodarstva, zlasti industrije v državi in da se zaščiti rumunski življenje. Ministriški svet je sklenil, da se izvede nacionalizacija eksploracije gozdov in obširno povečanje štete nacionalnega elementa v industriji. Podrobnosti o tem sklepku bodo objavljene prihodnjem teden. Vsi okrožni načelniki so prejeli nalog, da izdelajo predloge v smislu sklepov ministriškega sveta.

Novi predsednik Čila

Santiago de Chile, 15. dec. AA. Havas: Parlament je proglašil Aguiru Cerdę za predsednika republike.

Sovjetska vohunska organizacija v Ameriki

LOS ANGELES, 15. dec. e. Policija je prisla na sled sovjetski vohunske organizacije. V zvezi s tem je bilo aretiranih 13 oseb. Vodja organizacije je bil ravnatelj sovjetskega urada za tujski promet Mihail Gorin, ker je vzdrlzel zveze z agentom tajne službe ameriške vojne mornarice, ki mu je dobavljal tajne podatke o ameriškem oboroževanju.

WASHINGTON, 15. dec. AA. Havas: Pravosodno ministristvo je objavilo, da je sovjetski podkonzul v New Yorku odpotoval v Los Angeles, kjer se bo udeleževal zasliševanja Mihaela Gorina, ki je bil aretiran, ker so ga osumili vohunstva. Dolže ga, da je sovjetski Rusiji posredoval ameriške vojaške tajnosti, posebno pa tajnosti ameriške mornarice.

Borzna poročila

Cribi, 15. decembra. Beograd 10. — Pariz 11.63, London 20.65, New York 442.375, Bruselj 74.525, Milan 23.25, Amsterdam 20.20, Berlin 17.25, Praga 15.10, Varšava 83.15, Bukaresta 3.25.

V torek bo seja mestnega sveta

Krčevina za priključitev k Mariboru — Cestna dela — Novo otroško igrišče

Maribor, 15. decembra
Po daljšem presledku se zbero naši občinski svetniki v torek 20. t. m. ob 18. k 7. letosnj redni seji mestnega sveta mariborske meste občine. Na dnevnem redu teje se so poročila predsedstva in odsekov ter razpravljanje o tekočih zadevah mestnih podjetij. Predvsem pa bodo razpravljali o sledenih aktualnih mariborskikh komunalnih zadevah:

I. Odsek: 6 prošenj za sprejem v mestno občino in 6 prošenj za zagotovilo sprejema v občinstvo mestne občine mariborske. — Prošnja ravnatelja mestnega knjigovodstva J. Barleta za prsto kurjava in razsvetljavo. — Prošnja šefa gradbenega urada inž. Josipa Barana za napredovanje ter prsto kurjava in razsvetljavo. — Za napredovanje prosijo obrtni referent dr. Senekovič, geometr Anton Vončina, tehnični uradnik pri Mestnih podjetjih Ivan Blazek, otroška vrtnarica Sofija Rous-Razboršek, magistraturni uradnik Leopold Aubič za 15% povisek osnovne plače. — Višji računski revident Stanko Šnuderl prosi za podaljšanje bolzenškega dopusta, oziroma upokojitev, računski svetnik Rudolf Sedevčik za upokojitev. — Vdova po gradbenemu svetniku Emiliju Madile prosi za pogrebno, za podporo v Izmeri dvo-mesečnem prejemku in za rodinsko pokojnino. — Razpis mesta gradbenega tehnikov in razpis mesta cestnega mojstra. — Prošnja prebivalcev v Krčevini za priključitev k Mariboru. — Ivan Majer ugovor zoper predpis kanalščine, dr. Karol Pelikan, prirastkarina.

Drugi odsek: Na dnevnem redu so 4 prošenj za redno ubožno podporo, 8 prošenj za zvišanje redne ubožne podpore, 9 prošenj za sprejem v mestno oskrbnico in številne druge prošnje za vzgojno

podporo, za sprejem v mestni mladinski dom, oskrbne stroške itd.

Tretji odsek: Program za postopno urejanje cest v Mariboru v prihodnjih letih. — Cestna dela v proračunaku letu 1939-40. — Zgraditev skladničkih remiz v Strme ulici. — Kanalizacija Oreškega nabrežja med Klavniško in Kežarjevo ulico. — Zgraditev otroškega igrišča v magdalenski predmestju.

Cetrti odsek: Preureditve branjevskih tržnic. Določitev prispevka mestne občine za vzdrževanje mestne policije za proračunsko leto 1939-40. — Prošnja mariborskega muzeja za izredni prispevek 22.000 din za nabavo tekavcem. — Božičnica mestnega dnevnicev v delavcu. — Angela Skulj, prošnja za odpis vodarine, tvrdika Viljem Abt prosi za pavšaliranje uvozne za cestni promet. Justin Gustindžić za dovoljenje pavšala za mestno uvozino, franciškiški župnijski urad za oprostitev uvozne za nov bronasti zvon, trgovina z vinom J. R. Pfeiffer prosi za opravitev trošarine od kala pri zalogi. Marija Pogačnik za podaljšanje terminala za zgradi te hiše, Josipa Polenik za nakup parcele št. 142-I. k. o. Sv. Mag. — Alojzij in Matilda Androjna za nakup parcele št. 166-14 k. o. Sv. Mag. — Josip in Alojzija Sauerbrun, nakup parcele št. 142-15 k. o. Sv. Magd. — Franjo Šeps pa za nakup parcele pri Rosenbergovih stavbah.

Peti odsek: Za podelitev dovolila obrti prosijo: Franc Ritter za restavracijo na Aleksandrovi 47, Emanuel Gaube za gostilno v Linhartovi 13, Ema Dolajš za bufet v Trstirjevi 7, Maria Irma Ločnikar za bufet v Trstenjakovi ulici, Kristina Jeršek za brezalkoholni bufet na Aleksandrovi cesti, Anton Potočnik za obrt avto-izvožčka v Vrtni ulici 17, Štefan Kodrič za obrt izvožčka s konjsko vpogeo.

Izpred mariborskega okrožnega sodišča Z ukradenim denarjem kupil harmoniko in kolo — Kradel je, da je lahko dal otrokom kruha

Maribor, 15. decembra
Mariborsko okrožno sodišče je z današnjim dнем zopet oživel. Radi volitev je bilo namreč že delj časne na tukajnjem sodišču mrtvilo in so bile razprave le v najnihi primerih. Za danes je bilo razpisanih 9 razprav in sicer so sedeli na zatožni klopi v razpravnih dvoranah št. 53 tukajnjega okrožnega sodišča večinoma tativi v vložilci.

22-letni delavec Franc Hutiški in 21-letni delavec Štefan Cester iz Lepiševke sta v smislu obtožnice prava specialista za vložne v pisalne mize. Hotel sta na vsak način priti do gotovine, da si nabavita harmoniko in dvokolo. V to svrhu sta vložili 7. novembra 1937 v stanovanje posestnici Katarine Glavnikove v Lepiševki, kjer jima je padlo v roke 8000 dinarjev. Pas dni zatem sta ukradli Francu Pavlincu 1000 din. Elizabethi Pavlinčevi pa 5.500 din. Kakor je preiskava ugotovila, sta si z ukrajenim denarjem nabavila harmoniko in dvokolesi. Orožnikom, ki so ju radi sumatavin arretirali, sta Hutiški in Cester priznala tatvine, pri današnji razpravi pa sta pravtvo priznanje zopet preklicala.

Pred tremi sodniki se je moral zagovarjati tudi 36-letni viničar Stanko Pajk iz Lepiševca. Državni tožilec ga je obtožil, da

je letos v avgustu in septembetu ukradel 11 posestnikom okoli 50 kokoši, ki jih je s svojo štirčanskim družino deloma pojedel, deloma pa za mal denar prodal. Pajk tativne odkritko priznava, izgovarja pa se, da je kradel v hudi stiski, ker ni mogel dati otrokom kruha.

V Radiciu in Kajžarju so bile v novemburu številne tatvine v vloži, zlasti v vinskih kletkah in zidanicah. Šolskemu upravitelju Francu Karbašu so odnesli precej vina, pa tudi drugim posestnikom je zmanjšala žlahtna kapljica. Vlomilci so vdrli tudij v trgovino Franca Milaniča ter mu ukradli razne predmete v skupini vrednosti okoli 1000 din. V omenjenem času pa so tudi trem posestnikom zmanjkala kolega, tako da je bilo jasno, da je treba storilce iskatki tam, kjer so se tatvine vrstile. Orožniki so ubrali pravo sled ter zajeli 25-letnega viničarja Viljema Uršiča, njegovo 22-letno ženo Marijo ter 31-letnega viničarja Antona Ritonja, ki so se moralni radi omenjenih tatvin danes dopoldne zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Vsi obtoženci so, kakor v preiskavi, tako tudi pri današnji razpravi v glavnem priznali svoje grehe. Izgovarjali so se, da so kradli, ker so živeli v obupnih življenskih prilikah.

Proslava 20 letnice smrti Ivana Cankarja
Predsinočnijm je bila vprvorjena njegova drama
„Kralj na Betajnovi“

Maribor, 15. decembra
Dvajsetletnico Cankarjeve smrti smo proslavili v Mariboru s prednostno spominsko predstavo »Kralj na Betajnovi«. Pred predstavo je imel spominski nagovor urednik »Gledališkega lista« prof. Rudolf Brank, ki je v zočenosti obrisal ter iz vidika splošnosti idejni literarnih tokov tedanje dobe razčlenjeval delo in uspehe borcev in zmagovalca Ivana Cankarja, čigar spomin je občinstvo po končani spominski besedi počastilo s topilm vzlikom »Slava Ivanu Cankarju.«

Običajno ne nudijo spominske in slavnostne predstave v umetniškem pogledu niti kaž presentirajo ali odrško senzačionalnega. O predstavi »Kralja na Betajnovi« pa moramo s priznanjem in zadostenjem ugotoviti, da spada prednostno spominska predstava med najkvalitetnejše, kar smo jih videli na odru našega Narodnega gledališča. Režiser in sodelujoči so pripravili mariborskemu kulturnemu občinstvu prijeten umetniški večer, v dejstvju skrbno naštudiran, tako da je treba izreci zahvalo ob stajnji uprizoritvi te simbolično idejne in vendarle realistične drame Ivana Cankarja, ki dolbe kakor z dietom po duši v vesti silaka Jožera Kantorja, ki živi pred nami na odru kot nitčanski lik v primitivni slovenski sredini, kjer zde ponizani v razžaljeni Maksove in Lužarjeve vrste ter bolestno in živčno razvrgani ljudje Ninične vrste.

Kantorja nam je primaknil Pavle Kovič in je do realne bližine. Doživiljal ga je do najhrabnejših izrazilnih odtenkov. Močna podoba v zunanjosti začrtanosti (maska, mimika) ter notranji razklanosti. Ta Kantorja je napravil svoječasnično poglibljeno doživljenje, prava mojstrovina zrelega odrškega umetniškega ustvarjanja, o čemer nas je prepirčal zlasti zaključni prizor v drugem dejanju, ki ga lahko postavimo na vsek oder.

Vladimir Skrbinšek je mojster analize. To je pokazal tudi v prikazu Cankarjeve junaka Makska, čigar duh še po smrti vzburkava Kantorjev prototip. Tudi Skrbinškov Maks je bil vestno izdelan in v zunanjih ter notranjih emanacijah poglibljen. Sijajno je izvedel hipnoto v prvem dejanju, dramatičen je bil obračun med koščenim Kantorjem in Skrbinškovim Maksom v drugem dejanju, ko sta oba umetnika ustvarjala z održ razpoloženje. Da smo priča resničnemu dogajaju. Dobrohotna in poštena žena iz naše sredine je Hana M. Zakrajskova. Branka

Rasbergerjeva je zajela Francko do globin prisnosti in iskrene dobre Sanja, živčno in duševno pretresena je bila Nina Vladošč Simčičev: pravo kloštersko dekle. Oblikovanje tovrstnih likov spada v njem nesporni žanr, v katerem razvija z uspehom svoje odrške vrline. Jože Kovič nam je predstavil svojsko podčrtanega župnika, ki je zbuljal mnogo preprečevalnosti, pa tudi zabave. R. Nakrstovega Bernota odlikujejo krepke realistične poeteze, prav tako Rasbergerjeva propagatrica stacnarjev in krémjarja Krnca. Prečršljivo usošo in tragiko kaže Lužarica Danice Savinove. V zbor sodelujočih se je uspešno uvrstil tudi Košutov oskrbinik Pestro sliko dopolnjujejo voliči kmetje Milana Košiča, Franja Blaža Eda Verdonika, Petra Malca, Ljudevitja Crnoboriča, Lojzeta Standekarja, Daniela Turka in Lopadeta Blatnitske.

Cankarjeva dramatično izredno močna trodejanka »Kralj na Betajnovi« je spet utrdila v nas priprijanje o trajni aktualnosti kompleksa problematike, ki prepraja Cankarjeva dela. Radi tega je občinstvo s posebno intenzivno pozornostjo sledilo razpletu dogodkov na odru ter je bilo od vsega začetka v najskrnejšem kontaktu z odrrom. Za prodoren uspeh pa gre za sluga predvsem režisera J. Koviča, ki je z realistično zasnovno približal gledalcem »Kralja na Betajnovi« do bližine življenske in vedno aktualne resničnosti.

Kakor je vpostavitev mariborske opere očitljivo znamenje razvojne sile, ki tiči v njejna gledališča, za kar gre iskrena zahvala kulturnega Maribora predvsem gledališču upravi, tako predstavlja prednostno »Kralj na Betajnovi« dokaz notranje rasti in oblikujejo se spomenitske zrelosti našega dramskega ansambla — V

Drzen vlot

Radeče, 14. decembra

Dne 1. decembra je bil deležen vlotilec in tat Gracar Franc iz Gradišča, občina Št. Ruperta amnestije. Sedeti bi moral šest let in ječi zaradi vlotom v tatvin, ki jih je bil zaregljil po Dolenjskem.

Ko je prišel te dni iz zaporov, ni moral prijeti za pošteno delo. Pohajoval je po okolicu Št. Ruperta ter snoval načrte, kako bi na lahek način prišel do denarja. Na »piko« je vzel lesnega trgovca g. Janka Celestina, ki ima svojo domačijo v Sopotu nad Radecami. V soboto se je skrival pri

plazil do hiše ter z blatom namazal šipek, da niso povzročile prevečikega ropanja, ko jih je razbil. Hkrati pa je hotel brččas tudi zabeležiti sledove za svojimi prstnimi odtisi, ker je delal vse otvorno v rokavicah. Z luhkoto je odpril okno ter skočil v stanovanje. Ker ta čas baš ni bilo nikogar doma, je tem lažje opravil svoj vložniški posel. G. Celestiu je odnesel temorjavno novo obliko, zelenkast plastična stvar, dva strojna za strženje las in nov samokres v skupini vrednosti nad 4000 din.

Drugi dan je opazil lastnik vlotom v svoje stanovanje, kar je takoj privjal orožniki in Radec, ki so pričeli poizvedovati v Sopotu. Sum je kmalu padel na Gracara. Zgraditev otroškega igrišča v magdalenski predmestju.

Cetrti odsek: Preureditve branjevskih tržnic. Določitev prispevka mestne občine za vzdrževanje mestne policije za proračunsko leto 1939-40. — Prošnja mariborskega muzeja za izredni prispevek 22.000 din za nabavo tekavcem. — Božičnica mestnega dnevnicev v delavcu. — Angela Skulj, prošnja za odpis vodarine, tvrdika Viljem Abt prosi za pavšaliranje uvozne za cestni promet. Justin Gustindžić za dovoljenje pavšala za mestno uvozino, franciškiški župnijski urad za oprostitev uvozne za nov bronasti zvon, trgovina z vinom J. R. Pfeiffer prosi za opravitev trošarine od kala pri zalogi. Marija Pogačnik za podaljšanje terminala za zgradi te hiše, Josipa Polenik za nakup parcele št. 142-I. k. o. Sv. Mag. — Alojzij in Matilda Androjna za nakup parcele št. 166-14 k. o. Sv. Mag. — Josip in Alojzija Sauerbrun, nakup parcele št. 142-15 k. o. Sv. Magd. — Franjo Šeps pa za nakup parcele pri Rosenbergovih stavbah.

Peti odsek: Za podelitev dovolila obrti prosijo: Franc Ritter za restavracijo na Aleksandrovi 47, Emanuel Gaube za gostilno v Linhartovi 13, Ema Dolajš za bufet v Trstirjevi 7, Maria Irma Ločnikar za bufet v Trstenjakovi ulici, Kristina Jeršek za brezalkoholni bufet na Aleksandrovi cesti, Anton Potočnik za obrt avto-izvožčka v Vrtni ulici 17, Štefan Kodrič za obrt izvožčka s konjsko vpogeo.

Turistične zadeve

Maribora in okolice

Kakine predloge in pobude je sprožil mestni turistični odbor

Maribor, 14. decembra.

Mestni turistični odbor je na svoji sejah meseca novembra razpravil o vseh tekočih turističnih zadevah, ki se nanašajo na mesto Maribor in njegovo okolico. Izmed pobud in predlogov, ki jih je predložil bansk upravi, omenjam najvažnejše.

V mestu Mariborj ne je ustanovljeno hotel-gostinsko strokovno šolo za vso dravsko banovino. Dasi imamo dovolj razvito gostinsko stroko, vendar želimo še višje kvalificirane strokovnike gostinske osebje, ki je tuju-gostu prvi informator-tolmač, posredovalc v in ki je treba dati splošno višjo naobraznost in znanje vsega onega, kar mu je potrebno v njegovih službi sami in v službi tujskega prometa. Mesto Maribor ima pogoje za njen ustanovitev, je na križišču evropskih železniških zvez in nudi dovolj širokga obzora v međunarodnem svetu. Združenje gostinskih podjetij je zagovarja, mestna občina mariborska pa jo podpira. Tudi narodni moment zagovara ustanovitev te šole v Mariboru. Hotelirska šola bo morala vzgajiti docela nov strokovni in obenem narodno-gostinski stan.

Zvezemamo se za uvedbo motornih vozov na progah Maribor-Ljubljana-Zagreb Dravska dolina-Ptujsko predvsem pa za uvedbo direktnih osebnih (pospešenih) vlakov Maribor-Ljubljana in obratno z ugodnostjo potniške tarife osebnega vlačna. Potuje občinstvo zahteva danes pospešeni tempo in udobnost prevoznih sredstev. Zastareli neudobni vozovi osebnih vlakov ne spadajo več v železniško omrežje, v osrčje srednje Evrope. Nujna dnevna potreba je in včekvanja pršnja severnih Slovencev, ki je uvesti osebni direktni pospešeni vlaki Maribor-Ljubljana in obratno. Ti veliki vodiči so bili postanke samo na postajah Maribor-Pragersko-Celje-Zidani most-Ljubljana in za katerega bi veljala potniška tarifa osebnega vlaka. Ta direktni osebni vlaki nam je potreben v mariborskih posnetkih, v srednjih, poslovnih, službenih, tujskih prometnih in turističnih v sličnih razlogov. Da tudi hitrejšje in udobnejše veže našo mesto z banovinskim in prestolnim mestom Ljubljano.

Smo za živo propagandno besedo po radiju. Radijske oddajne postaje Ljubljana, Zagreb, Beograd naj bi po določenem izbranem programu oddajale večkrat učinkovita turistična propaganda predstavljena načinom načrti o tem predmetu. Po izbranih vodnikih po mesto Maribor in okolico bo Mestni turistični urad preskrbel za svoj arhiv potreben gradivo fotografiskih posnetkov, kliščev in diafotov, filmov. V okviru tega arhiva se pripravlja tudi posebna kronika v slikah. Vse važejoči mariborski dogodki bi bilo potrebno fotografsko posneti, shraniti in urediti te slike pod naslovom: »Mariborska kronika v slikah.«

Urejuje se že prepotrebna nova brošura o mestu Maribor in njegovem zaledju, ki bo odgovarjala današnjim zahtevam iz turističnih, znanstvenih in kulturnih vidikov. Mestni turistični urad je prevzel tudi oskrobo in pripravo gradiva in prispevkov za jubilejni almanah: »Gradovi kraljevine Jugoslavije,« ki izide kot reprezentativno monumentalno delo v okviru Saveza Gradova kraljevine Jugoslavije v Zagrebu in v katerem bo zastopano mesto Maribor po priznanih kulturnih sotrudnikih kar najdojščnejše z opisom in ilustracijami.

Ob koncu avg